

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

قالبگیر

گروه شغلی متالورژی

شماره ملی شناسایی شغل

۷-۲۵/۱۰/۲/۱

نظرارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۷-۲۵/۱۰/۲/۱

شروع اعتبار : ۱۳۸۸/۱۱/۱

پایان اعتبار : ۱۳۹۳/۱۱/۱

اعضا کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته متالورژی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سالهای تجربی مرتبط
۱	سید مهران بزدانیان	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۶ سال
۲	بهروز آقاجانی	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۵ سال
۳	سروش هاشمی	کارشناسی ارشد	مهندسی متالورژی	۱۴ سال
۴	عبدالله ربیعی	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۷ سال
۵	مهندی باغی	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۲ سال
۶	یوسف کشکولی	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۲ سال
۷	اعظم امینی	کارشناسی	مهندسی متالورژی	۳ سال
۸				
۹				
۱۰				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حدائق شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حدائق توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حدائق مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حدائق هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : قالبگیر

شرح شغل^۱

شغل قالبگیری از مشاغل حوزه متالورژی (ریخته گری) بوده و شایستگی های از قبیل آماده سازی ماسه قالبگیری ، قالبگیری انواع قالب به روش دستی و ماشینی ، پوشش دادن قالب و تعمیرات جزئی مدل را دارد و با مشاغل ریخته گر ، ماهیچه گیر و فروشنده مواد اولیه ریخته گری در ارتباط می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمی و ذهنی

مهارت های پیش نیاز این استاندارد :

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۱۲۱ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۳۴ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۸۷ ساعت

- کارورزی ساعت :

- زمان پروژه ساعت :

شیوه ارزشیابی

- آزمون نظری:٪۲۵

- آزمون عملی :٪۶۵

- اخلاق حرفه ای٪۱۰

صلاحیت های حرفه ای مریبان

فوق دیپلم ریخته گری با ۳ سال سابقه کار در زمینه قالبگیری

لیسانس مهندسی متالورژی (ریخته گری) با ۲ سال سابقه کار در زمینه قالبگیری

^۱. Job Description

استاندارد شغل^۱

– شایستگی های^۲ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی آماده سازی ماسه قالبگیری
۲	توانایی قالبگیری انواع مدل به روش دستی
۳	توانایی قالبگیری ماشینی
۴	توانایی تعمیر جزیی انواع مدل‌های چوبی
۵	توانایی قالبگیری مدل ساده فومی
۶	توانایی پوشش دادن انواع قالب
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

^۱. Occupational Standard
^۲ Competency

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۶	۱۰	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- ماسه طبیعی - ماسه سیلیسی - ماسه صنعتی - دستگاه مخلوط کن - ماسه چراغی - بنتونیت - گرافیت روغنی و سیاه - خاک اره - الک برقی ریخته گری - دستگاه رطوبت سنج - ترازو دیجیتال - بیل و بیلچه - دستکش - ماسک - لباس کار	دانش : - ماسه قالبگیری و مشخصات آن ها - خواص ماسه قالبگیری - اصول مخلوط کردن ماسه نو و کهنه - دستگاه مخلوط کن ، مالش دهنده ماسه و انواع سرنده - انواع چسب مصرفی ، مواد افزودنی و کاربرد آن ها - اصول تعیین رطوبت ماسه و اثر رطوبت بر مقاومت ماسه - تأثیر درصد مواد افزودنی بر کیفیت مخلوط ماسه قالبگیری - اصول محاسبه مقدار مجاز چسب و رطوبت با توجه به نسبت ماسه و نوع ریخته گری مهارت : - تعیین رطوبت ماسه - محاسبه مقدار مجاز چسب و رطوبت - مخلوط کردن ماسه ، چسب و مواد افزودنی نگرش : - دقت - مصرف بهینه مواد			ایمنی : - استفاده از دستکش ، ماسک و لباس کار

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی آماده سازی ماسه قالبگیری	
	جمع	عملی	نظری		
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
	ایمنی : - استفاده از بیل و بیلچه برای ریختن ماسه - ایجاد حداقل رطوبت در ماسه و مواد مولد غبار - رعایت موارد ایمنی هنگام کار با مخلوط کن و سرند برقی - تجهیز کارگاه به سیستم تهویه مناسب				
	توجهات زیست محیطی :		-		

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش				عنوان توانایی :	
		جمع	عملی	نظری		
		۵۰	۴۰	۱۰		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			توانایی قالبگیری انواع مدل به روش دستی		
میز قالبگیری مدل های آموزشی انواع درجه ماسه طبیعی ماسه سیلیسی ماسه صنعتی ماسه چراغی چسب سیلیکات سدیم دستکش کوبه کیسه گرده ابزارهای فاسقی، ابزارهای پاشنه ای وسایل خارج کننده مدل کپسول گاز CO2 ماسک بیل پودر تالک فوتک لباس کار چکش پلاستیکی کوبه بادی		۱۰		<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none">- ابزار و وسایل قالبگیری- انواع درجه قالبگیری ، پین ، صفحه زیر درجه ، بست و درجه ها- اصول و میزان کوبیدن- انواع گرد جدایش مورد مصرف در قالبگیری- سیخ هواکش و ضرورت سیخ زدن ماسه- انواع مدلها (ساده و شیار دار ، نامنظم،Robaz ، یکتا زمین و صفحه ای) و خصوصیت آن ها- اصول قالبگیری مدلهای ساده و شیاردار- اصول قالبگیری مدلهای Robaz- اصول قالبگیری با چسب سیلیکات سدیم- اصول قالبگیری انواع مدلهای نامنظم یک و چند پارچه- اصول قالبگیری مدلهای تک درجه ای ساده(یکتا زمین)- راهگاه و مشخصات یک سیستم راهگاهی- اصول تعمیرات جزئی قالبهای ماسه ای- سیستم تغذیه ، انواع مبرد و کاربرد آن ها- انواع چپلت- چسب های معدنی		

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

زمان آموزش				عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتب</p>			
- کک - ویدئو پژوهشکنور - چپلت - مبرد - هواکش	۴۰			<p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none">- قالبگیری مدلهای ساده و شیاردار- قالبگیری مدلهای روباز- قالبگیری با چسب سیلیکات سدیم- قالبگیری انواع مدلهای نامنظم یک و چند پارچه- قالبگیری مدلهای تک درجه ای ساده (یکتا زمین)- تعمیرات جزیی قالبهای ماسه ای-
	<p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none">- دقت در انجام کار			
	<p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none">- استفاده از بیل و بیلچه برای ریختن ماسه- بلند کردن صحیح درجه های سنگین- استفاده از دستکش ، ماسک و لباس کار- رعایت موارد ایمنی هنگام کار با ابزار نوک تیز			
	<p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none">-			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

زمان آموزش				عنوان توانایی :
	نظری	عملی	جمع	
	۱۳	۱۰	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبه			
- ماشین قالب گیری پنوماتیک - انواع درجه	دانش : - انواع ماشین های قالبگیری - قسمتهای مختلف ماشین قالبگیری و تنظیمات آن - اصول قالبگیری مدلهای ساده با ماشین قالبگیری			
	۱۰			مهارت : - تنظیم و راه اندازی ماشین قالبگیری - قالبگیری مدلهای ساده با ماشین قالبگیری
	نگرش : - دقیق در انجام کار با ماشین قالبگیری			
	ایمنی : - رعایت نکات ایمنی هنگام کار با ماشین قالبگیری			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی –

	زمان آموزش				عنوان توانایی :
		جمع	عملی	نظری	
		۲۲	۱۳	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- رنده پرداخت - مخصوص چوب - سوهان چوب سا - تخت و نیم گرد - اره ظریف - چسب چوب - قلم مو - گیره رومیزی و دستی - ورق سنباده چوب - رنگ		۹			دانش : - تعریف و جدول شیب مدل - اره چوب بری و اصول اره کاری - چوب مصرفی در مدلسازی - انواع ورق سنباده چوب - چسب چوب - اصول تعمیرات جزئی مدلهای چوبی ساده - وسائل و ابزار مورد نیاز جهت تعمیرات جزئی مدل
	۱۳				مهارت : - برطرف کردن شکستگی مدل - اصلاح شیب مدل - بتونه کاری - سنباده کاری مجدد - رنگ کاری
					نگرش : - دقیق
					ایمنی : - استفاده از ماسک

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
				ایمنی : - رعایت نکات ایمنی هنگام کار با اره و سنبلاده
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	نظری	عملی	جمع	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
- دستگاه یونولیت بر - عینک اینمنی - چسب مخصوص یونولیت(فوم) - فوم (پلی پورتان) - دستکش			۴	دانش : - انواع فوم و کاربرد آن در ریخته گری - مزايا و معایب مدل فومی نسبت به سایر مدلها - اصول ساخت مدل ساده فومی - اصول تعذیه گذاری و سیستم راهگاهی مدل فومی - پوششهای مدل فومی - اصول قالبگیری مدل ساده فومی
	۱۰			مهارت : - قالبگیری مدل ساده فومی -
				نگرش : - دقت
				ایمنی : - استفاده از ماسک - استفاده از دستکش
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

زمان آموزش				عنوان توانایی :
	نظری	عملی	جمع	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتب
- پیستوله - قلم مو - کیسه گرد - آب شیشه - گرافیت - آب شیشه - الکل - مواد پوششی زیرکوئی - دستکش - ماسک		۲		دانش : - ابزار و وسائل رنگ کاری - انواع رنگ قالب(مواد پوششی زیرکوئی، گرافیت، آب شیشه و الکل با گرافیت) - اصول رنگ کاری سطح قالب مهارت : - تهیه رنگ - رنگ زدن سطوح قالب نگرش : - دقت - مصرف بهینه از مواد صرفی ایمنی : - استفاده از دستکش و ماسک توجهات زیست محیطی : - جلوگیری از رها شدن مواد صرفی در محیط

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار -

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	ماسه طبیعی	۵ تن برای هر کارگاه(دوره)	
۲	ماسه سیلیسی	۲ تن برای هر کارگاه(دوره)	
۳	ماسه صنعتی	۱ تن برای هر کارگاه(دوره)	
۴	ماسه چراغی	۲ تن برای هر کارگاه(دوره)	
۵	مخلوط کن	۱ دستگاه برای هر کارگاه	
۶	بنتونیت	۳ کیلو گرم برای هر نفر	
۷	گرافیت روغنی و سیاه	۳ کیلو گرم برای هر نفر	
۸	خاک اره	۳ کیلو گرم برای هر نفر	
۹	الک برقی ریخته گری	۱ دستگاه برای هر کارگاه	
۱۰	دستگاه رطوبت سنج	۲ عدد برای هر کارگاه	
۱۱	ترازو دیجیتال	۱ عدد برای هر ۳ نفر	
۱۲	بیل	۱ عدد برای هر ۳ نفر	
۱۳	دستکش	۱ جفت برای هر نفر	
۱۴	ماسک	۱ عدد برای هر نفر	
۱۵	لباس کار	۱ دست برای هر نفر	
۱۶	میز قالبگیری	۲ عدد برای هر کارگاه	
۱۷	انواع درجه	۱ سری برای هر نفر	
۱۸	چسب سیلیکات سدیم	۳ کیلو گرم برای هر نفر	
۱۹	ابزار قاشقی	۱ سری برای هر ۳ نفر	
۲۰	کوبه	۱ عدد برای هر ۳ نفر	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار -

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۱	ابزارهای پاشنه ای	۱ سری برای هر ۳ نفر	
۲۲	وسایل خارج کننده مدل	۱ سری برای هر ۳ نفر	
۲۳	کپسول گاز CO2	۵ عدد برای هر کارگاه	
۲۴	پودر تالک	۱۰ کیلو گرم برای هر نفر	
۲۵	فوتك	۱ عدد برای هر ۳ نفر	
۲۶	بتنونه	۱ کیلو گرم برای هر نفر	
۲۷	چکش پلاستیکی	۱ عدد برای هر نفر	
۲۸	کک	۱ تن برای هر کارگاه	
۲۹	ماشین قالبگیری	۳ عدد برای هر کارگاه	
۳۰	رنده پرداخت مخصوص چوب	۱ عدد برای هر نفر	
۳۱	سوهان چوب سا تخت و نیم گرد	۱ سری برای هر ۳ نفر	
۳۲	اره ظریف	۱ عدد برای هر نفر	
۳۳	چسب چوب	۱ کیلو گرم برای هر نفر	
۳۴	قلم مو	۱ عدد برای هر نفر	
۳۵	گیره رومیزی دستی	۱ عدد برای هر نفر	
۳۶	ورق سنباده چوب	۱ ورق برای هر نفر	
۳۷	رنگ	۱ کیلو گرم برای هر نفر	
۳۸	دستگاه یونولیت بر	۲ دستگاه برای هر کارگاه	
۳۹	عینک ایمنی	۱ عدد برای هر نفر	
۴۰	چسب مخصوص یونولیت(فوم)	۱ کیلو گرم برای هر نفر	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- برگه استاندارد تجهیزات، مواد، ابزار -

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۴۱	پیستوله	۱ عدد برای هر ۳ نفر	
۴۲	سرند	۱ عدد برای هر نفر	
۴۳	الکل	۳ لیتر برای هر نفر	
۴۴	مواد پوششی زیرکونی	۱ کیلو گرم برای هر نفر	
۴۵	فوم (پلی پورتان)	۲ متر مربع برای هر کارگاه	
۴۶	مبرد	۳ عدد برای هر نفر	
۴۶	چپلت	۳ عدد برای هر نفر	
۴۷	کپسول اطفا حریق	۳ عدد برای هر کارگاه	
۴۸	جعبه کمکهای اولیه	۱ جعبه برای هر کارگاه	
۴۹	ویدئو پرژکتور	۱ عدد برای هر کارگاه	
۵۰	رایانه	۱ عدد برای هر کارگاه	
۵۱	سیخ هوا کش	۱ عدد برای هر نفر	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	فیلم آموزشی
۲	جزوه آموزشی
۳	کتاب اصول تکنولوژیکی ریخته گری ، شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران